

[Indenrigsministeren.]

godt som jeg, at selv om de butikshandlende betragtet som Lejere skulde komme til at staa stærkere, vil det dog aldrig komme til at gælde generelt. I visse Kvarterer vil Lejerne maaske kunne blive den stærke Part paa Grund af en vis Udvikling i det paagældende Kvarter, men i andre store Kvarterer vil Lejerne til alle Tider være den svage Part.

En af de Betænkeligheder, det ærede Medlem fremførte, var, at en Forøgelse af Kundekredsen ikke altid skyldtes den paagældende selv, men den kunde skyldes Udviklingen, Nybyggeri, nye Færdselsaarer o. s. v. Jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem i, at i saadanne Tilfælde skal Lejeren ikke kunne faa Erstatning. Det ærede Medlem vil ogsaa ved et nøjere Gennemsyn af Forslaget se, at det gaar Forslaget heller ikke ud paa. Ifølge § 7 skal der ved Afgørelsen tages Hensyn til „Værdien af den Kundekreds, som han“ — altsaa Lejeren — „ved sin Virksomhed har oparbejdet“. Det ærede Medlem fremsatte i denne Forbindelse en almindelig Udtalelse om, at medens det offentlige greb ind paa disse Omraader og beskar Grundejernes hidtidige Rettigheder, saa man aldrig det modsatte. Der er det ærede Medlem alligevel for glemsom. Hvis det ærede Medlem erindrer den Lov, som jeg var med til at gennemføre i 1933, og som det ærede Medlem var saa stærk en Modstander af, Loven om Værdistigningsskyld, vil det ærede Medlem vide, at der i dette Forslag netop blev indsat en Bestemmelse om, at i Tilfælde, hvor Handlinger fra det offentlige Side nedsatte Grundværdien, kunde der ske Nedsættelse i den paagældendes almindelige Ejendomsskatter.

Det ærede Medlem sluttede sin Tale paa en for Talen, synes jeg, symbolsk Maade ved at udtale et Orakelord: at hvad man end kunde tænke sig at gaa med til, saa skulde det, naar en Lovgivning paa disse Omraader var gennemført, stadig gælde, at en Ejer er en Ejer og en Lejer en Lejer. Det synes jeg er udmærket. Det er netop det Grundsynspunkt, der er Grundlaget for hele denne Betænkning, og netop det, som hele Forslaget er bygget op paa, og jeg er ikke Tvivl om, at naar det ærede Medlem gennemlæser ikke blot det Forslag, her er stillet, men ogsaa Bilaget til Betænkningen, og ser, at det gamle traditionsbundne England med dets nedarvede Respekt for Ejendomsretten har gennemført en Lovgivning med Hensyn til de butikshandlende af saa gennemgribende

og vidtgaende Karakter, vil han, som den moderne Mand han er, ved den kommende Behandling af Forslaget erkende, at der inden ret længe maa gennemføres en Lov paa dette Omraade i Danmark.

Jeg maa maaske slutte med at sige, at jeg forstaaer meget vel, at det kan være svært for de to ærede Oppositionspartier af Hensyn til mange Interesser, de har, at gaa ind i et Samarbejde om dette Forslag. Man er i tidligere Tid kommet for langt ud, man har troet, at de mest yderlig-gaaende Grundejersynspunkter kunde holde her i Landet. Det har vist sig, at det kan de ikke. Der er ikke noget at sige til, at det ærede Medlem Hr. Elgaard mander sig op til stærke Ord en Dag som i Dag, staaende over for dette, men der er noget, man bliver nødt til at erindre, nemlig at de Lovforslag, der her foreligger, har deres Forbillede i Lovgivninger, som er gennemført i en Række andre europæiske Lande. Endvidere at disse Lovforslag, hvoraf det mest vidtgaende, set i Forhold til Ejendomsretten, er Butikslejerforslaget, er gennemset af de kyndigste og mest ansete juridiske Kræfter her i Landet. Efter at Lærerne ved Københavns Universitets juridiske Fakultet har gennemset og gennemarbejdet disse Forslag, har det ikke rigtig nogen Klang, naar nogle Mennesker i Grundejerkredse og en Grundejerpresse staa og taler om Bolsjevisme i Forbindelse med disse Forslag. Dertil kommer endnu en tredje Ting. Disse Forslag er ikke, som de ærede Ordførere for Oppositionen synes at ville hævde, udarbejdet ud fra ensidige Lejersynspunkter eller ensidige politiske Synspunkter. Af det Flertal paa 6 Medlemmer, som har indstillet dette Forslag til Indenrigsministeren, er, saa vidt jeg ved — man gaar jo ikke i Almindelighed rundt og ransager Hjerter og Nyrrer politisk set, men efter hvad der er almindelig bekendt —, de 3 Personer, som har politiske Sympatier sammen med de nuværende Regeringspartier, medens de 3 andre er Personer, som har Sympatier sammen med Venstre og de Konservative. Det er i Sandhed ikke politisk ensidige Forslag, det er ikke ensidige Forslag om Retsforholdet mellem Ejer og Lejer.

Jeg skal da slutte med at sige, at da det er første Gang, man gaar til Forberedelse af en Lovgivning indeholdende almindelige Retsregler paa dette bestemte meget omfattende og vigtige Samfundsomraade, saa er det klart, at jeg kan tilsige den største Forhandlingsvillighed; det ligger i Sagens Natur, fordi der ved Opbygningen af et